

Załączniki do Zarządzenia nr 16/2018/2019

*Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 2
im. Konradmirała Włodzimierza Steyera
z dnia 30 stycznia 2019 roku*

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH SZCZEGÓLNYCH

Zasady ogólne:

1. Postępowanie w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia powinno być prowadzone w możliwie najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia.
2. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacji i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących.
3. Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest dyrektor szkoły.
4. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie respektowania praw ucznia jest pedagog/psycholog szkolny/wychowawcy.
5. Uczniowie wykraczający poza normy prawne i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidziane w Statucie Szkoły.
6. W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, powiadamia się pisemnie Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd Rodzinny lub Policję.
7. Nauczyciel dokumentuje zaistniałe zdarzenia na terenie szkoły, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń i przekazuje ją do pedagoga szkolnego.

Podstawy prawne stosowanych procedur:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U.2018, poz. 969 z późn. zm.) oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą.
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2018 r., poz.2137 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2015, poz. 1390 z późn. zm.)
4. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r., poz. 1249)
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 r., nr 209, poz. 1245).

Procedura działań podejmowanych na terenie szkoły w przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów:

1. Należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję – tel. 997 lub 112.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH AGRESJI I PRZEMOCY

I. Procedury postępowania w przypadku zachowań agresywnych ucznia wobec innego ucznia:

1. Rozmowa wyjaśniająca prowadzona przez nauczyciela lub wychowawcę. Wpisanie informacji do zeszytu uwag. Wspólne poszukiwanie sposobu naprawy sytuacji. Powiadomienie rodziców/prawnych opiekunów.
2. Jeśli zachowania agresywne powtarzają się, pedagog/psycholog/wychowawca proponuje formy wsparcia i zawiera z uczniem kontrakt.
3. W przypadku kolejnego zachowania agresywnego wezwanie rodziców/ prawnych opiekunów i poinformowanie o konsekwencjach, w tym możliwości obniżenia zachowania do nagannego.
4. W przypadku braku efektów podjętych działań oraz rażącego naruszenia szkolnego prawa, sytuacji niebezpiecznych dla zdrowia i życia, wychowawca albo psycholog/pedagog zwołuje Zespół Kryzysowy na którym omawia się sytuację dziecka przejawiającego zachowania agresywne. Następnie ustala się plan pomocy dziecku i rodzinie we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz rodziny, z naciskiem na współpracę rodziców ze szkołą.
5. W szczególnych sytuacjach gdy powyższe działania nie przynoszą efektu pedagog/psycholog kieruje wnioskiem o rozpoznanie sytuacji rodzinnej ucznia do Ośrodka Pomocy Społecznej lub Sądu Rodzinnego.
6. W przypadku uporczywie powtarzających się zachowań agresywnych, stwarzających zagrożenie dla innych uczniów oraz niewydolności domu rodzinnego, wystąpienie do Kuratorium Oświaty z wnioskiem o przeniesienie do innej szkoły (o charakterze specjalistycznym np. terapeutycznym)

Uwagi:

1. W każdym przypadku, gdy konflikt dotyczy agresora i ofiary, wychowawca - oprócz konsekwencji wobec agresora – zobowiązany jest do udzielenia wsparcia ofierze.
2. W zależności od stopnia zachowań agresywnych ucznia można ominąć kolejne kroki procedury i zastosować działania adekwatne do stopnia nieprzestrzegania przez ucznia regulaminu szkoły.

II. Procedura działań podejmowanych na terenie szkoły wobec ucznia utrudniającego swoim zachowaniem prowadzenie lekcji:

1. Nauczyciele mający problem z zachowaniem ucznia na swoich lekcjach zgłaszają ten problem wychowawcy klasy i pedagogowi/psychologowi szkolnemu.
2. Pedagog/psycholog szkolny diagnozuje sytuację w oparciu o rozmowy z uczniem, jego rodzicami lub opiekunami prawnymi, nauczycielami, instytucjami, które miały kontakt z rodziną ucznia.
3. Wychowawca klasy i pedagog/psycholog szkolny organizują spotkanie wszystkich nauczycieli uczących w danej klasie:
 - 1) Na spotkaniu pedagog/psycholog szkolny zapoznaje nauczycieli z diagnozą sytuacji dziecka ze szczególnym uwzględnieniem niezaspokojonych potrzeb życiowych.
 - 2) Nauczyciele wymieniają informacje dotyczące konkretnych nieprawidłowych zachowań ucznia, sytuacji, w jakich one występują, a także sposobów, w jaki próbują sobie radzić z problemem.
4. Nauczyciele wraz z pedagogiem/psychologiem szkolnym wypracowują jednolite, jasne dla ucznia zasady postępowania wobec niego.
5. Wychowawca klasy i pedagog/psycholog szkolny na spotkaniu z rodzicami lub opiekunami prawnymi ucznia ustalają zasady postępowania obowiązujące w domu, szkole spójne z zasadami wypracowanymi na spotkaniu grupy nauczycieli.

6. Pedagog/psycholog szkolny równolegle pracuje indywidualnie z uczniem i jego rodzicami, w sytuacjach koniecznych kontaktuje ucznia lub całą rodzinę z instytucjami wspomagającymi szkołę (Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną, Poradnię Rodzinną, Poradnię Specjalistyczną, OPS itp.).

III. Zasady postępowania wobec uczniów w szczególnej sytuacji zapewnienia im ochrony w przypadku odmowy powrotu do domu:

1. Po zgłoszeniu przez ucznia odmowy powrotu do domu po zajęciach szkolnych, nauczyciel (lub pedagog/psycholog) rozmawia z uczniem ustalając motywy jego decyzji, zbiera informacje o sytuacji rodzinnej, sporządza notatkę służbową.

2. Nauczyciel (lub pedagog/psycholog) informuje dyrektora szkoły przekazując mu sporządzoną z rozmowy z uczniem notatkę służbową i o zaistniałej sytuacji, zawiadamia policję. Kopia notatki sporządzonej przez pedagoga/psychologa pozostaje w dokumentacji szkoły, a jej oryginał przekazuje się policji.

3. Jeżeli rodzice ucznia lub on sam znajduje się pod nadzorem kuratora sądowego, pedagog/psycholog zobowiązany jest do poinformowania go o przeprowadzonej z uczniem rozmowie i podjętych działaniach.

4. Rozmowa z uczniem przeprowadzona jest w szkole w obecności tego samego nauczyciela (lub pedagoga/pedagoga), który przyjął zgłoszenie od ucznia.

5. W zależności od poczynionych ustaleń, funkcjonariusz policji podejmuje decyzje zgodne z przepisami prawa.

6. Po zapewnieniu bezpieczeństwa dziecku, funkcjonariusz policji zobowiązany jest do zawiadomienia rodziców dziecka (opiekunów prawnych).

7. Wszelkie czynności należy wykonywać z zachowaniem dyskrecji.

8. Wychowawca lub psycholog/pedagog zwołuje szkolny Zespół Kryzysowy na którym omawia się sytuację dziecka. Jeżeli istnieje taka potrzeba ustala się plan pomocy dziecku i rodzinie, we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz rodziny, z naciskiem na współpracę rodziców ze szkołą.

9. Jeżeli istnieje podejrzenie ryzyka krzywdzenia dziecka w rodzinie podejmuje się kroki zawarte w procedurach IV. (Procedura postępowania w przypadku przyjścia do szkoły ucznia z urazami wskazującymi na przemoc (fizyczną, psychiczną, seksualną) w domu lub gdy istnieje podejrzenie występowania przemocy w rodzinie).

IV. Procedura postępowania w przypadku przyjścia do szkoły ucznia z urazami wskazującymi na przemoc (fizyczną, psychiczną, seksualną) w domu lub gdy istnieje podejrzenie występowania przemocy w rodzinie:

Jeżeli nauczyciel/pracownik szkoły zauważy lub uczeń zgłosi mu po przyjsciu do szkoły urazy (złamania, stłuczenia, zasinienia, zranienia itp.) stwarzające podejrzenie, że powstały one w czasie pobytu ucznia w domu, jak również zachodzi podejrzenie, że dziecko jest krzywdzone (na podstawie własnych obserwacji, informacji uzyskanych od dziecka lub od osób trzecich) postępuje w następujący sposób:

1. Wspólnie z innymi osobami (higienistka, wychowawca, pedagog/psycholog lub dyrektor) ocenia stan ucznia i ewentualnie udziela mu niezbędnej pomocy lub wzywa pomoc medyczną.
2. Zapewnia uczniowi bezpieczne warunki, opiekę, wsparcie osoby dorosłej, wysłuchuje relacji ucznia (psycholog/pedagog, wychowawca). Dziecku udziela się również informacji o prawnym zakazie krzywdzenia dzieci. Wychowawca lub psycholog/ pedagog pisze notatkę służbową ze szczegółowym opisem zdarzenia.
3. Pracownik szkoły powiadamia wychowawcę, pedagoga/psychologa oraz dyrektora szkoły a następnie zwołuje się Zespół Kryzysowy na którym analizuje się i omawia się sytuację dziecka przejawiającego symptomy krzywdzenia. Następnie ustala się plan pomocy dziecku i rodzinie

we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz rodziny, z naciskiem na współpracę rodziców ze szkołą.

4. W przypadku urazów wskazujących na przemoc wychowawca lub psycholog/pedagog powiadamia policję i w razie potrzeby uczestniczy w niezbędnych czynnościach (ew. obdukcja, rozmowa z uczniem, przewiezienie do pogotowia opiekuńczego).

5. Powiadamia rodziców/opiekunów prawnych bądź innych członków rodziny ucznia (nie dopuszczających się tych czynów) i informuje o konieczności zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka odpowiednim instytucjom (prokuratura, policja, Sąd Rodzinny, Zespół Interdyscyplinarny) oraz informuje o procedurze Niebieskiej Karty.

6. Nauczyciel (wychowawca, nauczyciel, pedagog/psycholog) przeprowadza Procedurę Niebieskiej Karty.

7. Zespół Kryzysowy w porozumieniu i współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Niebieskiej Karty oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, ustala plan pomocy dziecku i rodzinie.

V. Procedura postępowania w przypadku naruszenia godności osobistej dziecka przez dorosłego:

W przypadku, gdy sprawcą jest rodzic dziecka (prawny opiekun):

1. Nauczyciel, który jest świadkiem zdarzenia lub otrzymał takie zgłoszenie, zabiera dziecko od dorosłego w bezpieczne miejsce i zapewnia mu opiekę.

2. Pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę interwencyjną z rodzicem i sporządza notatkę służbową z rozmowy.

3. W przypadku odmowy wzywa rodzica pisemnie w innym terminie.

4. Jeśli rodzic nie zgłosi się na rozmowę, dyrektor / pedagog/ psycholog powiadamia policję.

5. W przypadku powtórzenia zdarzenia lub nasilenia zjawiska dyrektor/pedagog/psycholog powiadamia policję.
6. Jeżeli z relacji ucznia wynika (bądź uczeń przejawia symptomy doznawania przemocy), że istnieje podejrzenie występowania przemocy w stosunku do niego nauczyciel (wychowawca, nauczyciel, pedagog/psycholog) postępuje zgodnie z procedurą IV (dotycząca postępowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka) oraz przeprowadza Procedurę Niebieskiej Karty.
7. Nauczyciel sporządza notatkę na temat zdarzenia i podjętych działań.

W przypadku, gdy sprawcą jest inny dorosły:

1. Nauczyciel, który jest świadkiem zdarzenia lub otrzymał takie zgłoszenie, zabiera dziecko od dorosłego w bezpieczne miejsce i zapewnia mu opiekę.
2. Powiadamia o zdarzeniu dyrektora i wychowawcę poszkodowanego.
3. W przypadku, gdy doszło do fizycznej napaści na dziecko, dyrektor / pedagog szkolny wzywa lekarza do oceny stanu zdrowia dziecka, jeżeli istnieje taka konieczność.
4. Wychowawca informuje rodziców dziecka o zdarzeniu.
5. W przypadku napaści fizycznej dyrektor/pedagog w porozumieniu z rodzicami poszkodowanego powiadamia o zdarzeniu policję.

VI. Procedura postępowania w przypadku naruszenia godności osobistej ucznia przez nauczyciela oraz naruszenia godności osobistej nauczyciela przez ucznia:

W przypadku uchybienia przez nauczyciela obowiązków wynikających z art. 6 Karty Nauczyciela, a w rezultacie naruszenia godności osobistej ucznia, prowadzi się wewnątrzszkolne postępowanie wyjaśniające.

1. Dyrektor szkoły zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem, uczniem, rodzicem (prawnym opiekunem).

2. Włącza w rozmowę wyjaśniającą wychowawcę klasy i pedagoga szkolnego.

3. Po ustaleniu stanu faktycznego i stwierdzeniu, że nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, dyrektor ma prawo zastosować wobec nauczyciela konsekwencje w postaci:

1) upomnienia ustnego (przy pierwszym zdarzeniu)

2) upomnienia pisemnego (przy powtórnym zdarzeniu)

3) zawiadomienia rzecznika dyscyplinarnego

4. Po czynnościach wyjaśniających, stwierdzających, że nie nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, postępowanie zostaje zakończone, o czym zostają poinformowani zainteresowani.

5. W przypadku ewidentnego naruszenia godności osobistej ucznia, dyrektor szkoły niezwłocznie wszczyna procedurę postępowania zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującymi bez prowadzenia wyżej przedstawionego postępowania.

W przypadku uchybienia przez ucznia obowiązków wynikających ze Statutu Szkoły, a w szczególności naruszenia godności osobistej nauczyciela lub innego pracownika szkoły, prowadzi się wewnątrzszkolne postępowanie wyjaśniające:

6. Dyrektor szkoły zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem lub innym pracownikiem szkoły, uczniem rodzicem/prawnym opiekunem.

7. Włącza w rozmowę wyjaśniającą wychowawcę klasy, pedagoga i psychologa szkolnego.

8. Po ustaleniu stanu faktycznego i stwierdzeniu, że nastąpiło naruszenie godności osobistej pracownika szkoły, dyrektor ma prawo zastosować wobec ucznia konsekwencje w postaci:

1) upomnienia ustnego,

2) upomnienia pisemnego w zeszycie uwag,

3) obniżenia oceny zachowania zgodnie z ZWO,

4) zawieszenia prawa do udziału w imprezach szkolnych,

5) zawieszenia prawa do reprezentowania szkoły na zewnątrz

9. Po czynnościach wyjaśniających, stwierdzających, że nie nastąpiło naruszenie godności osobistej pracownika szkoły, postępowanie zostaje zakończone, o czym zostają poinformowani zainteresowani.

10. Jeżeli postępowanie wewnętrzne potwierdza powtarzające się wielokrotnie naruszenie godności osobistej nauczyciela lub innego pracownika szkoły, dyrektor ma prawo: wystąpić do Policji – Wydziału Spraw Nieletnich lub Sądu Rodzinnego o rozpoznanie sytuacji rodzinnej ucznia.

VII. Procedura działań podejmowanych na terenie szkoły wobec rodziny niewydolnej opiekuńczo i wychowawczo:

1. Nauczyciel, wychowawca klasy lub inna osoba z kręgu dziecka mająca informacje na temat zaniedbań wychowawczych bądź problemów socjalnych w rodzinie ucznia zgłasza problem pedagogowi szkolnemu.

2. Wychowawca klasy, pedagog/psycholog szkolny, higienistka i dyrektor szkoły zwołują Zespół Kryzysowy obserwujący i diagnozujący sytuację ucznia.

3. Pedagog/psycholog szkolny i wychowawca klasy rozmawiają z uczniem w celu dokonania diagnozy potrzeb dziecka.

4. Pedagog/psycholog szkolny i wychowawca klasy kontaktują się z rodzicami lub opiekunami prawnymi ucznia:

1) zapraszają rodziców do szkoły,

2) składają wizytę domową po uprzednim pisemnym zawiadomieniu o zamiarze odwiedzin.

5. W razie braku kontaktu z rodzicami bądź opiekunami prawnymi ucznia pedagog/psycholog szkolny:

1) poszukuje innych dróg kontaktu z opiekunami dziecka poprzez pracowników OPS, Policji, itp.

2) w sytuacji poważnych zaniedbań ze strony rodziców dziecka pedagog szkolny występuje do Sądu Rodzinnego o rozeznanie sytuacji rodzinnej dziecka.

6. Na spotkaniu z rodzicami ucznia wychowawca klasy i pedagog/psycholog szkolny przedstawiają ofertę pomocy pedagogicznej, psychologicznej, socjalnej bądź prawnej.

7. Z każdego spotkania Zespołu Kryzysowego z rodziną ucznia sporządza się notatkę.

8. Zespół Kryzysowy stara się włączyć do współpracy OPS.

9. Wychowawca klasy i pedagog szkolny utrzymują stały kontakt z rodzicami bądź opiekunami prawnymi ucznia i dbają , w miarę możliwości o realizację wspólnych ustaleń.

10. W sytuacji braku lub odmowy współpracy rodziców ucznia ze szkołą, pedagog/psycholog szkolny występuje z wnioskiem o wgląd w sytuację rodziną do OPS lub Sądu Rodzinnego.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH ZAGROŻENIA UCZNIÓW DEMORALIZACJĄ I PRZESTĘPCZOŚCIĄ

I. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży przez ucznia.

1. Nauczyciel/wychowawca ustala okoliczności kradzieży przez wychowanka.
2. Zawiadamia o zdarzeniu pedagoga/psychologa szkolnego.
3. Prowadzi we współpracy z pedagogiem/psychologiem postępowanie wyjaśniające z zachowaniem nietykalności osobistej.
4. Wzywa rodziców sprawcy. Po rozmowie sporządza notatkę o zaistniałym incydencie, którą podpisują rodzice.
5. W oparciu o Statut Szkoły dyrektor wspólnie z wychowawcą ustala sankcje wobec ucznia i przekazuje rodzicom informację na temat wyciągniętych konsekwencji w stosunku do jego dziecka.
6. Sprawca podejmuje zadośćuczynienie poszkodowanemu w kradzieży.

II. Procedura działań podejmowanych na terenie szkoły w przypadku uzyskania informacji, że uczeń, używa papierosów, alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub substancji psychoaktywnych bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.

3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, pedagog/psycholog szkolny pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Ośrodek Pomocy Społecznej lub Sąd Rodzinny i policję (specjalistę ds. nieletnich).

5. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, pedagog/psycholog szkolny powiadamia Ośrodek Pomocy Społecznej lub Sąd Rodzinny i policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

6. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 §2 kodeksu postępowania karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

III. Procedura działań podejmowanych na terenie szkoły w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, substancji psychoaktywnych lub narkotyków, powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, substancji psychoaktywnych lub narkotyków – odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

IV. Procedura działań podejmowanych na terenie szkoły w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk, środki odurzające, substancje psychotropowe lub psychoaktywne powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły i wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

V. Procedura działań podejmowanych na terenie szkoły w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, środki odurzające, substancje psychotropowe lub psychoaktywne powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawcy, pedagoga, dyrektora itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezione substancje i zabiera ją do ekspertyzy.

4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

VI. Procedura działań podejmowanych na terenie szkoły wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców ucznia-sprawcy.
5. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji.

VII. Procedura działań podejmowanych na terenie szkoły przez nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

1. Udzielenia pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie rodziców ucznia.
4. Niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
5. Niezwłocznie wzywa policję.

VIII. Procedura postępowania dyrektora szkoły w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcę czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole:

1. Funkcjonariusz policji przedstawia dyrektorowi szkoły powód przybycia i okazuje się legitymacją służbową.
2. Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta celem sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Policja informuje dyrektora o przyczynie zatrzymania ucznia.
4. Pedagog/psycholog szkolny sprowadza nieletniego do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje wymienionego o przyczynach przybycia i czynnościach jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą np. przesłuchanie, okazanie.

5. Policja informuje rodziców nieletniego lub opiekunów prawnych o wykonywanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do szkoły, komendy lub komisariatu policji celem uczestniczenia w czynnościach.
6. Dyrektor szkoły informuje telefonicznie rodziców o podjętych działaniach względem ich dziecka przez policję. W przypadku braku kontaktu telefonicznego sporządza pisemną informację i dostarcza ją do miejsca ich zamieszkania.
7. W przypadku niemożności uczestnictwa rodziców w przesłuchaniu nieletniego, dyrektor szkoły wyznacza nauczyciela lub pedagoga/psychologa szkolnego do uczestnictwa w czynnościach, które są przeprowadzone w szkole lub jednostce policji.
8. Po wykonaniu czynności policjant za pisemnym potwierdzeniem odbioru przekazuje nieletniego rodzicom lub opiekunowi prawnemu.
9. W przypadku zaistnienia przesłanek do zatrzymania nieletniego w Policynjnej Izbie Dziecka policjant informuje o tym rodziców i pedagoga szkolnego.

IX. Procedura postępowania w przypadku przesłuchania przez policję nieletniego zagrożonego demoralizacją i sprawcy czynu karalnego:

Podstawą prawną do przesłuchania nieletniego przez policję jest art. 39 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.

1. Z przepisu tego wynika, że w każdym przypadku nieletniego należy przesłuchać w obecności rodziców lub opiekunów albo obrońcy nieletniego.
2. Jeżeli zapewnienie obecności tych osób przy przesłuchaniu nieletniego nie jest możliwe, można wezwać pedagoga lub nauczyciela.
3. Przesłuchanie nieletniego bez udziału którejkolwiek z tych osób stanowi istotne naruszenie procedury i uzasadnia złożenie zażalenia.

Opracowały: Izabela Piuro i Jolanta Kurys

